

NOVÉ LOKALITY NĚKTERÝCH ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ROSTLIN NA LITOMYŠLSKU

New habitats of some protected plant species at the Litomyšl surroundings

Pavel NOVÁK

Vidlatá Seč 44, PSČ 570 01, e-mail: Pavenow@seznam.cz

Litomyšlsko patří mezi botanicky nejlépe prozkoumané oblasti severovýchodních Čech. Většina autorů se však zabývala pouze níže položenou částí v okolí Litomyšle a poněkud opomíjela výše položené okrajové oblasti. Při svých průzkumech jsem se tedy soustředil na jihozápadní část Litomyšlska. Všechny lokality se nachází v mapovém čtverci 6163C. FALTYŠ ET PAUKERTOVÁ (2000) z tohoto čtverce neuvádí žádnou recentní lokalitu nově nalezených druhů. Zjistil jsem zde několik nových lokalit druhů rostlin zvláště chráněných podle vyhlášky č. 395/92 Sb. jako ohrožené a ve stejné kategorii jsou také v Černém a červeném seznamu cévnatých rostlin České republiky (PROCHÁZKA 2001). Konkrétně se jednalo o následující 3 druhy:

Gymnadenia conopsea

Druh byl nalezen 4. 7. 2005 na stráni nad areálem ZD Poříčí. Zjištěno zde bylo celkem 39 kvetoucích rostlin. Pětiprstka se zde vyskytuje na stepní stráni a v přilehlém mladém boru. Z dalších významných rostlin zde byl zjištěn orlíček obecný (*Aquilegia vulgaris*), hořec brvitý (*Gentianopsis ciliata*), záraza žlutá (*Orobancha lutea*) a oman vrbolístý (*Inula salicina*). V současnosti je téměř celá stráž nevhodně osázena velmi mladou monokulturou smrku ztepilého. Jedná se o jednu z posledních lokalit pětiprstky na Litomyšlsku. Pro další udržení druhu je nutné alespoň část smrkové výsadby odstranit a zahájit řízené zásahy (pravidelné kosení, mechanické narušování půdního povrchu). Vhodné by bylo zaregistrovat lokalitu jako významný krajinný prvek.

Lycopodium annotinum

Lokalita plavuň pučivá byla objevena v lese 0,5 km východně od silnice Vidlatá Seč – Dolní Újezd. Plavuň se zde vyskytuje na dvou mikrolokality (celkem pouze několik m²) vzdálených od sebe asi 100 m ve vzrostlé smrkové monokultuře. Na lokalitě byly zjištěny pouze sterilní rostliny. Jedná se o nejnižší položenou lokalitu na Litomyšlsku (390 m n. m.) a zároveň o jednu z posledních v oblasti Litomyšlska (nejblíže se druh vyskytuje v PR Maštale u Jarošova). Jedna z populací je ohrožena zarůstáním náletem smrku, které vede k oslabení jednotlivých rostlin a k ústupu druhu. Pro posílení této populace by bylo vhodné odstranit mladé smrky.

Cephalanthera damasonium

Druh je rozšířený v teplejších částech Litomyšlska. Zjištěn byl na 4 nových lokalitách:
lok. 1 Mladá monokultura lípy srdčité (*Tilia cordata*) asi 0,3 km severně od rybníku v obci Chotěnov. V roce 2005 bylo nalezeno 31 fertálních jedinců.

- Z dalších zajímavých rostlin se na lokalitě vyskytuje černýš rolní (*Melampyrum arvense*), voskovka menší (*Cerintho minor*) a orlíček obecný (*Aquilegia vulgaris*). Vzhledem k výskytu dalších ohrožených rostlin by bylo vhodné lokalitu zaregistrovat jako významný krajinný prvek.
- lok. 2 Bučina 0,2 km západně od silnice Vidlatá Seč – Chotěnov. V r. 2005 byly zjištěny 4 fertilní rostliny.
  - lok. 3 Stráň zalesněná borovou monokulturou na východním okraji obce Chotovice. V květnu 2005 bylo nalezeno 6 kvetoucích okrotic.
  - lok. 4 Lesní lem 0,5 km severně od obce Mladočov, 2 fertilní exempláře

Summary

The article describes new habitats of special protected plant species at Litomyšl surroundings. *Gymnadenia conopsea* at Poříčí, *Lycopodium annotinum* at Vidlatá Seč and *Cephalanthera damasonium* at Vidlatá Seč (2 habitats), Chotovice (1 habitat), Mladočov (1 habitat).

Literatura

- FALTYS V., I. PAUKRTOVÁ (2000): Květena Svitavska I. – Floristický materiál – *Státní okresní archiv Svitavy, Svitavy*.
- PROCHÁZKA F., [ed.] (2001): Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). – *Příroda, Praha, 18: 1-166*.

+ foto v barevné příloze

Došlo: 10.12.2005

